

Kuri Algkool

Pühalepa volikogu aprilliistungilt

Teisipäeval peetud Pühalepa vallavolikogu istungil, kus üheks päevakorrapunktiks oli Kuri Algkooli reorganiseerimise küsimus, otsustas volikogu likvideerida Kuri Algkool 1. septembrist 1997.

Kuidas ja miks selline otsus langetati? Lugeja teab, et Kuri kooli küsimus on teravalt päevakorral olnud juba pikemat aega. Põhjus: üha vähenev õpilaste arv ja valla eelarve äärmine pingelisus koolile lisasummade eraldamisel.

Nüüd oli volikogul viimane aeg otsustada. Volikogulastele esitati arvestused, prognoosid ja võimalikud lahendusvariandid. Praegu on Kuris 29 õpilast, 3 põhikohaga algklassiõpetajat, 2 tunniandjat. Et sellise õpilaste arvuga säilitada 3 klassikomplekti, maksab vald juurde ühele õpetajale igas kuus 803 krooni pluss maksud. Vald maksab töötasu muusikaõpetajale. Kooli 1997. aasta eelarve on 137,9 tuhat krooni, millest ei piisa. Täpset õpilaste arvu lähiaastatel on raske ennustada, kuid see väheneb kindlasti.

Volikogule esitati mitu valikut. Esiteks: töö jätkamine 6-klassi-

lisenä. Vallalt nõuaks see (nagu istungil rehkendati) lisatöötasude ja hoone remondi näol umbes paarsada tuhat krooni ja pangalaenu võtmist. Teine: kooli töö jätkamine 4-klassilisenä, mis aga eelarvelist kokkuvõtet ei anna. Kolmas: moodustada Kuri Algkool-Lasteaed. Kool oleks 4-klassiline (kuni 24 õpilast, lasteaia 16 last). Kooli ja lasteaia ühendamine annaks kokkuvõtte, vabanevasse Hellamaa lasteaeda saaks kolida Hellamaa raamatukogu, mille hoone päris kokku varisemas. Viimase võimalusena pakuti kooli likvideerimist alates uuest õppeaastast. Selle aasta eelarves annaks see kokkuvõtte umbes 50 tuhat krooni. Paladel oleks võimalik likvideerida liitklass. Muusikaõpetaja viia kas Palade või Suuremõisa kooli.

Volikogu seisis üllaske valikuees. Peab ütleva, et küsimuse ette kandnud ja põhilised kaalutlused esitanud volikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni esimees Ants Rebane ei surunud midagi peale, vaid juhtis volikogulaste tähelepanu kõikidele nüanssidele. Küll aga oli mittekadetsmisväärses olukorras tubli pe-

dagoog Mare Aasma, kes nõunikuna vallavalitsuse liige. Temalt küsiti tihtipeale nõu ja seda ta andiski asjalikult kaalutledes. Kui lahendus seisis pärast pikka arupidamist juba nõ. noatera peal, kõneles kohusetundlikus Mare Aasmas siiski rohkem valaametnik. Ma võin eksida, kuid korduvalt viidates suurtele pealemaksudele Kuris ning olukorra paranemisele Paladel, võisid proua Aasma sõnad otsustavaks saada.

Sõnavõtte tundes, et kõige enam leiab toetamist algkool-lasteaia moodustamine. Muide, Hellamaa lasteaia kasvandike vanemate küsitlus oli näidanud, et Kuris minnakse meeleldi ja kõik lapsevanemad soovisid jätta oma lapse hiljem ka samasse kooli õppima.

Tuli hääletada. Enne sooviti viieminutilist vaheaega. Kas selle vältel midagi juhtus või mitte, pole alust ega õigust kahtlustada. Kui aga esimesena pandi hääletusele kompromissvariantina algkool-lasteaia moodustamine, oli vähemalt siinkirjutajale ootamatus, et selle variandi poolt ei tõusnud ükski käsi. Teine variant: kooli likvideerimine. Ühe-

teistkümnest kohalviibinust tõstsid käe 8. Sellega oli 15. aprillil 1997 kell 17.45 Maarjamaal ühe hariduskolde kohal kirves kukkunud. Volikogu liikmetest jäid Kuri kooli senisele jätkamisele kindlaks kolm meest - Ülo Sinisoo, Rein Aasma ja Tõnu Otsason.

Kas vallamajas oli kogu aeg suunda hoitud kooli likvideerimisele või mitte, pole mõtet tagantjärele targutada. Vastuseta jääb ilmselt kaks küsimust. Miks kinnitati eelarve enne Kuri kooli küsimuse lahendamist? Eelarve on ülimalt pingeline Hiiumaa kõigis omavalitsustes. Miks üheski teises omavalitsuses ega volikogus ei ole olnud eelarve haridusreal sellist sentide lugemist kui see käis Pühalepas? Ka maavanem on lugenud haridust üheks prioriteediks. Pühalepas arvati teisiti. Seda näitab volikogu võrdlemisi üksmeelne otsus juba eelarve kinnitamisel. Kui vaieldakse vastu, et haridust tervikuna pole hinnatud, siis viitab see ümbruses levinud arvamusele: vallamajas, Suuremõisas ja Paladel jõuti arvamusele, et Kuri kooli pidada pole otstarbekas. Võib-olla pole see siiski nii.

Ebapopulaarseid otsuseid tuleb

praegusajal nii Toompealt kui kohalike võimu tasanditelt. Mis parata. Võimulolijate poliitilisele kapitalile see hästi ei mõju, kuid tihtipeale ollakse sundseisus.

Eelöelduga ei püüa ma volikogu otsust sugugi taunida. Lihtsalt tuldi järeldusele, et olukord nõuab radikaalsust. Julgen siiski lisada pärast istungit kuulnud lausekatke: "Kui väike kool ei saa elada, siis on võimu liiga palju".

*

Teised volikogu päevakorras olnud küsimused huvitavad vast laia üldsust vähem. Tavaline vallavanema infotund. Mulluse eelarve täitmise kinnitamine (mille juures tegi Tõnu Otsason ettepaneku moodustada täiendav komisjon, kes hoiaks silma all kullutuste kokkuvõtte võimalusi). Teedevalitsuse bilanssi anti järgmised teed. Alato tee, lennujaama tee Hausma-Kärdla, rebasefarmi tee, Sakla-Loja-Vilivalla tee, Ala tänav, Liiva tee, Pühalepa-Kerema-Haavamäe tee ning Viilupi suur ring.

VALTER VOOLE